

“ՎԱՆԱԶՈՐԻ ՀՈՎՀ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ”

ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ

“Հաստատում եմ”

Բուհի ղեկավար

Խաչատրյան Գ.Կ.

“30” Նոյեմբեր 2015թ.



ՈՐԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ

Ընդունված է գիտական խորհրդի նիստում

Արձանագրություն թիվ 2

“\_27\_” \_\_\_\_\_02\_\_\_\_\_ 2015թ.

ՎԱՆԱԶՈՐ- 2015

Մույն կանոնակարգը սահմանում է «Վանաձորի Հովհ. Թումանյանի անվան պետական Համալսարան» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (այսուհետ՝ Համալսարան) որակի կառավարման համակարգի ներդրման նպատակը, խնդիրներն ու գործառույթները, որակի կառավարման սխեման, չափորոշիչները և փաստաթղթերը: Համալսարանի որակի կառավարման համակարգի ստեղծման իրավական և նորմատիվային հիմք են հանդիսանում ՀՀ գործող օրենսդրությունը, կրթության ոլորտում նորմատիվ կարգավորող փաստաթղթերը, Համալսարանի կանոնադրությունը, հայեցակարգը և ռազմավարական պլանը:

## 1. Հիմնական դրույթներ

1.1. Որակի կառավարումը Համալսարանի կրթության որակի ապահովման կենտրոնի աշխատանքային ուղղվածություններից մեկն է:

1.2. Համալսարանի որակի կառավարման գործընթացները կազմակերպվում են ՀՀ գործող օրենսդրության, կրթության ոլորտի օրենսդրական և նորմատիվային փաստաթղթերի, Համալսարանի և որակի ապահովման կենտրոնի հայեցակարգի դրույթներին համապատասխան:

1.3. Համալսարանի որակի կառավարման գործառույթներն իրականացվում են Համալսարանի ֆակուլտետների, ամբիոնների, գիտական և մասնագիտական կաբինետների հետ համագործակցությամբ:

1.4. Որակի կառավարման համակարգը հնարավորություն է ստեղծում դիտարկելու Համալսարանի որակի կառավարման համակարգի ներկա վիճակը և կարգավորելու նրա բարելավումը միտված գործողությունները, պարզաբանելու խոչընդոտների հաղթահարման ուղիները, նաև հաշվի առնելու Համալսարանի հետագա զարգացմանը ուղղված նախաձեռնություններն ու մտադրությունները:

## 2. Որակի կառավարման համակարգի նպատակը, խնդիրներն ու գործառույթները

### 2.1. Որակի կառավարման համակարգի նպատակը.

պարբերաբար վերլուծությունների միջոցով որակի տեսանկյունից ուսումնասիրել Համալսարանի կառավարման համակարգը:

2.2. Որակի կառավարման համակարգի հիմնական խնդիրներն ու գործառույթները.

- 2.2.1. մշակել և իրականացնել Համալսարանի քաղաքականությունը որակի կառավարման բնագավառում և վերահսկել այդ քաղաքականության իրականացման գործընթացը տարբեր ստորաբաժանումներում,
- 2.2.2 պարբերաբար ստուգել և վերլուծության ենթարկել Համալսարանի կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից որակի բարելավմանը միտված գործընթացների արդյունքները,
- 2.2.3. նպաստել Համալսարանի ինքնագնահատման գործընթացին,
- 2.2.4. անցկացնել ուսումնական գործընթացի տեղեկատվական, նյութատեխնիկական, կադրային, ուսումնամեթոդական ոլորտի ուսումնասիրություններ,
- 2.2.5. աջակցել որակի կառավարման համակարգի մշակման, ներդրման և ուղղորդման գործընթացին՝ համաձայն ընդունված միջազգային չափորոշիչների (ISO 9000-2001, ISO 9001-2001, ISO 9004-2001)
- 2.2.6. կատարել Համալսարանի որակի կառավարման համակարգի առկա վիճակի վերլուծություն,
- 2.2.7. վերահսկել կառավարման համակարգի թափանցիկությունն ու հաշվետվողականությունն ապահովող գործընթացները,
- 2.2.8. մշակել որակի կառավարման գործընթացում դասախոսներին, ուսանողներին և գործատուներին ներգրավելու մեխանիզմներ,
- 2.2.9. համակարգել Համալսարանի կառուցվածքային ստորաբաժանումներում որակի կառավարման մեթոդների ներդրման աշխատանքները,
- 2.2.10. մշակել որակի ներքին աուդիտի անցկացման փաստաթղթերը,
- 2.2.11. իրականացնել Համալսարանի և նրա կառուցվածքային ստորաբաժանումների որակի ներքին աուդիտ և ինքնագնահատում,
- 2.2.12. վերապատրաստել Համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական և վարչական անձնակազմին՝ Համալսարանի որակի կառավարման վերաբերյալ իրազեկվածության մակարդակի բարձրացման և որակի մշակույթի զարգացման նպատակով,
- 2.2.13. ապահովել հետադարձ կապի մեխանիզմները այլ բուհերի, կազմակերպությունների և արդյունաբերական հիմնարկների հետ՝ բուհի որակի կառավարման համակարգի բարելավման նպատակով,

- 2.2.14. ապահովել հետադարձ կապի մեխանիզմներ բուհի ստորաբաժանումների և որակի կառավարման համակարգի բարելավման նպատակով,
- 2.2.15. մշակել համապատասխան մեխանիզմներ՝ ուղղված տեղեկատվական և նյութատեխնիկական վերահսկողության ապահովմանը,
- 2.2.16. նպաստել ուսումնական գործընթացի ուսումնամեթոդական, տեղեկատվական և նյութատեխնիկական միջոցների որակի գնահատման չափանիշերի մշակմանը,
- 2.2.17. աջակցել որակի կառավարման համակարգի տեղեկատվական մոդելի մշակմանը և ներդրմանը,
- 2.2.18. նպաստել Համալսարանի կառուցվածքային ստորաբաժանումներում որակի կառավարման մեթոդների ներդրման և խորհրդատվական աշխատանքների իրականացմանը,
- 2.2.19. կազմակերպել որակի կառավարման համակարգի անհրաժեշտ տեղեկատվության հավաքագրումը (պետական կրթական չափորոշիչներին համապատասխան մասնագիտական ծրագրեր, օրինակելի ուսումնական պլաններ, աշխատանքային, ուսումնական պլաններ և ծրագրեր, հարցաթերթեր և այլն):

### 3. Որակի կառավարման սխեմա (տես՝ հավելված)

- 3.1. Ղեկավարման հորիզոնական մակարդակում ընդգրկված են գիտխորհուրդը, ռեկտորը, ուլքեր իրականացնում են բուհի *օպերատիվ* կառավարումը, այն է՝ հրատապ խնդիրների լուծում, ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության կարգադրությունների և հրամանների կատարում, արտակարգ իրավիճակների ընթացքում որոշումների ընդունում, բախումային իրավիճակների պարզաբանում և այլն):
- 3.2. Վերահսկման հորիզոնական մակարդակում ներգրավված է անձնակազմի ավելի լայն շրջանակ (պրոռեկտորներ, ուսումնական վարչություն, պրոֆեսորադասախոսական կազմ, վարչական և տեխնիկական աշխատողներ, ուսանողներ, գործատուներ), ուլքեր լուծում են *հեռանկարային* ռազմավարական խնդիրներ, այն է՝ արտաքին միջավայրի փոփոխություններին հարմարվելը, աշխատաշուկայի վերլուծությունը և կանխատեսումը, նորարարությունների ներմուծումը, միասնական եվրոպական կրթական միջավայրին ինտեգրման

քաղաքականությունը, Բոլոնյան գործընթացի պահանջների ներդրումը, զարգացման ռազմավարությունը, PR-գործունեությունը, կապերը հասարակայնության հետ, կրթական գործընթացի որակի կառավարումը և այլն:

3.3. Գործընթացային հորիզոնական մակարդակում ներգրավված են ֆակուլտետները, ամբիոնները (դասախոսներ, ուսանողներ, վարչական աշխատողներ), որոնք գործում են համաձայն իրենց աշխատանքային պայմանագրի գործառույթների:

#### 4. Որակի կառավարման չափորոշիչները

##### 4.1. Առաքելություն և նպատակներ

4.1.1. Բուհի նպատակները և խնդիրները արտացոլող առաքելությունը համապատասխանում է որակավորումների ազգային շրջանակին:

4.1.2. Բուհի առաքելությունն արտացոլում է ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքները:

4.1.3. Հաստատության ներքին շահակիցները մասնակցում և աջակցում են բուհի առաքելության իրականացմանը:

4.1.4. Բուհում գործում են առաքելության և նպատակների իրականացման արդյունքների գնահատման պաշտոնապես սահմանված մեխանիզմներ և ընթացակարգեր:

##### 4.2. Կառավարում և վարչարարություն

4.2.1. Բուհի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործառականությունն արդյունավետ են և միտված հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը:

4.2.2 Բուհի դասավանդողները և ուսումնառողները հնարավորություն ունեն մասնակցելու իրենց վրա ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն ազդեցություն ունեցող կառավարման մարմնի որոշումների կայացման գործընթացներին:

4.2.3. Բուհի առաքելությանն ու նպատակներին համապատասխան իրականացվում է հաստատության գործողությունների կարճաժամկետ, միջնաժամկետ և երկարաժամկետ պլանավորում:

4.2.4. Բուհն իրականացնում է սեփական գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրություն՝ արդյունավետության գնահատման նպատակով:

##### 4.3. Որակի ներքին ապահովման համակարգ

4.3.1. Որակի ներքին ապահովման գործընթացների կառավարման նպատակով բուհը տրամադրում է մարդկային, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսներ:

4.3.2. Բուհն ունի իրականացվող մասնագիտական կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների որակի ու չափորոշիչների պահանջների ապահովման քաղաքականություն և ընթացակարգ: Յուրաքանչյուր մասնագիտական կրթական ծրագրի ռազմավարությունը և նպատակները պաշտոնապես հաստատված են և հանրությանը հասանելի: Որակի ապահովման գործընթացներում կարևորվում է ուսումնառողների և շահակիցների դերը:

4.3.3. Բուհում գործում են կրթական ծրագրերի մշակման, հաստատման, որակի գնահատման, մշտադիտարկման և դրանց պարբերաբար վերանայման գործընթացների գնահատման հաստատված մեխանիզմներ:

4.3.4. Բուհում գործում են ուսումնառողների գնահատման համակարգի արդյունավետությունը չափող մեխանիզմներ:

4.3.5. Բուհում գործում են պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական որակների արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ: Այդ մեխանիզմները հասանելի են արտաքին գնահատում իրականացնողներին:

4.3.6. Բուհում գործում են ուսումնառողներին և դասավանդողներին տրամադրվող ռեսուրսների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ:

4.3.7. Բուհում առկա են մասնագիտական կրթական ծրագրերի և ընթացիկ աշխատանքի արդյունավետության վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրումը, վերլուծումը և կիրառումը գնահատող մեխանիզմներ:

4.3.8. Բուհում գործում են կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների մասին անկողմնակալ տեղեկատվության գնահատման մեխանիզմներ:

4.3.9. Որակի ներքին ապահովման համակարգը պարբերաբար վերանայվում է:

#### 4.4. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում

4.4.1. Փորձի փոխանակմանը, զարգացմանը և դրանց միջազգայնացմանը նպաստող միջավայր ստեղծելու նպատակով բուհում գործում է արտաքին կապերի հաստատումը խրախուսող քաղաքականություն և ընթացակարգ:

4.4.2. Բուհի արտաքին կապերի և դրանց միջազգայնացման ապահովման ենթակառուցվածքը երաշխավորում է բնականոն գործընթաց:

4.4.3. Բուհում առկա են տեղական և օտարերկրյա հաստատությունների հետ արդյունավետ համագործակցության մեխանիզմներ:

4.4.4. Օտար լեզուների իմացության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովման միջոցով բուհը խթանում է միջազգայնացման արդյունավետութանը:

#### 4.5. Ուսումնառողներ

4.5.1. Բուհում գործում են ուսումնառողների ներգրավման և ընդունելության իրականացման հստակ մեխանիզմներ:

4.5.2. Ուսումնառությանը նպաստելու նպատակով բուհը լրացուցիչ խորհրդատվական հանդիպումների կազմակերպման հնարավորություններ է ստեղծում:

4.5.3. Ուսումնառողներին աջակցություն տրամադրելու նպատակով բուհում սահմանված է վարչական աշխատակազմին դիմելու ժամանակացույց:

4.5.4. Բուհում գործում են ուսումնառողների կարիերային նպաստող ծառայություններ:

4.5.5. Բուհում գործում է կառավարման գործընթացում ուսումնառողների ներգրավվածությանը նպաստող քաղաքականություն և ընթացակարգ:

4.5.6. Ուսումնառողները ներգրավված են գիտահետազոտական աշխատանքներում:

4.5.7. Ուսումնառողները ներգրավված են հաստատության գործունեության համալիր գնահատման գործընթացներում:

4.5.8. Բուհում գործում է ուսումնառողների իրավունքների պաշտպանությունն իրականացնող պատասխանատու մարմին:

4.5.9. Ուսումնառողները ներգրավված են որակի ապահովման գործընթացներում:

#### 4.6. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ

4.6.1. Բուհում գործում է կրթական ծրագրերի իրականացման համար համապատասխան մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական կազմի ներգրավման քաղաքականություն և ընթացակարգ:

4.6.2. Բուհի կրթական ծրագրերի համապատասխան սահմանված են պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող պահանջները:

4.6.3. Բուհում գործում է պրոֆեսորադասախոսական կազմի պարբերական գնահատման քաղաքականություն և ընթացակարգ:

4.6.4. Պարբերաբար իրականացվող ներքին և արտաքին գնահատումների արդյունքում բացահայտված բացթողումների և անհարթությունների շտկման նպատակով բուհում անց են կացվում դասավանդողների կատարելագործմանն ուղղված միջոցառումներ:

4.6.5. Բուհում գործում է պրոֆեսորադասախոսական կազմի խրախուսման քաղաքականություն ու ընթացակարգ:

4.6.6. Բուհում առկա է ռազմավարական նպատակների իրականացման համար անհրաժեշտ վարչական և օժանդակ աշխատակազմ:

#### 4.7. Մասնագիտական կրթական ծրագրեր

4.7.1. Կրթական ծրագրերը մշակվում են շնորհվող որակավորումներին համապատասխան՝ ուսումնառության ակնկալվող արդյունքներով:

4.7.2. Մասնագիտական կրթական ծրագրերի իրականացման ակնկալվող արդյունքները համապատասխանում են ուսումնառողների և շահակիցների կարիքներին:

4.7.3. Մասնագիտական կրթական ծրագրերը մշտադիտարկվում են, իսկ արդյունավետությունը՝ գնահատվում:

4.7.4. Մասնագիտական կրթական ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառողները գնահատվում են ակնկալվող արդյունքներին համապատասխան:

4.7.5. Մասնագիտական կրթական ծրագրերը համահունչ են նմանատիպ այլ ծրագրերին և նպաստում են ուսումնառողների ու դասավանդողների շարժունության ապահովմանը:

#### 4.8. Հետազոտություն և զարգացում

4.8.1. Բուհն ունի հետազոտական ոլորտում սեփական հետաքրքրություններ և հավակնություններն արտահայտելու ռազմավարություն, նաև միջնաժամկետ ու կարճաժամկետ ծրագրեր:

4.8.2. Բուհն ունի կատարվող հետազոտություններին և նորարարություններին նպաստող քաղաքականություն ու ընթացակարգ:

4.8.3. Բուհը կարևորում է հետազոտական գործունեության միջազգայնացումը:

4.8.4. Բուհում գործում են հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցող մեխանիզմներ:

4.8.5. Բուհում իրականացվող հետազոտական գործունեության իրականացումը համապատասխանում է որակի ապահովման մեխանիզմներին:

#### 4.9. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ

4.9.1. Բուհում ստեղծված է մասնագիտական կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ կրթական միջավայր:

4.9.2. Բուհը ձգտում է ճիշտ բաշխել ֆինանսական ռեսուրսները՝ ապահովելու ուսումնական և հետազոտական գործընթացները նյութատեխնիկական բազայով (սարքավորումներով, ուսումնադիդակտիկ միջոցներով, ուսումնական և տեղեկատվական գրականությամբ):

4.9.3. Բուհում տարվում է մասնագիտական կրթական ծրագրերի նպատակների իրականացումն ու շարունակականությունն ապահովող և ֆինանսական միջոցների ճիշտ բաշխման քաղաքականություն:

4.9.4. Որակի բարելավումն ու կայունությունը ապահովելու նպատակով բուհի ռեսուրսային բազան օժանդակում է մասնագիտական կրթական ծրագրերի և դրանց ռազմավարական պլանի իրականացմանը:

4.9.5. Բուհում գործում է տեղեկատվության և փաստաթղթաշրջանառության գործընթացների կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգ:

4.9.6. Բուհի քաղաքականության և ընթացակարգերի կառավարման գործընթացն իրականացվում է որակի ամբողջական կառավարման (Total Quality Management) սկզբունքով:

4.9.7 Առողջության և անվտանգության՝ պահպանման ծառայությունների միջոցով բուհը բավարար միջավայր է ապահովում:

#### 4.10. Հասարակական պատասխանատվություն

4.10.1. Բուհում գործում են հասարակայնության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող կայուն մեխանիզմներ:

### 5. Որակի կառավարման համակարգի փաստաթղթեր

5.1. բուհի որակի կառավարման բնագավառում Համալսարանի առաքելությունն ու քաղաքականությունը ներկայացնող Որակի ապահովման հայեցակարգ,

5.2. որակի կառավարման համակարգի փաստաթղթերի մուտքի և էլքի գրանցման մատյան,

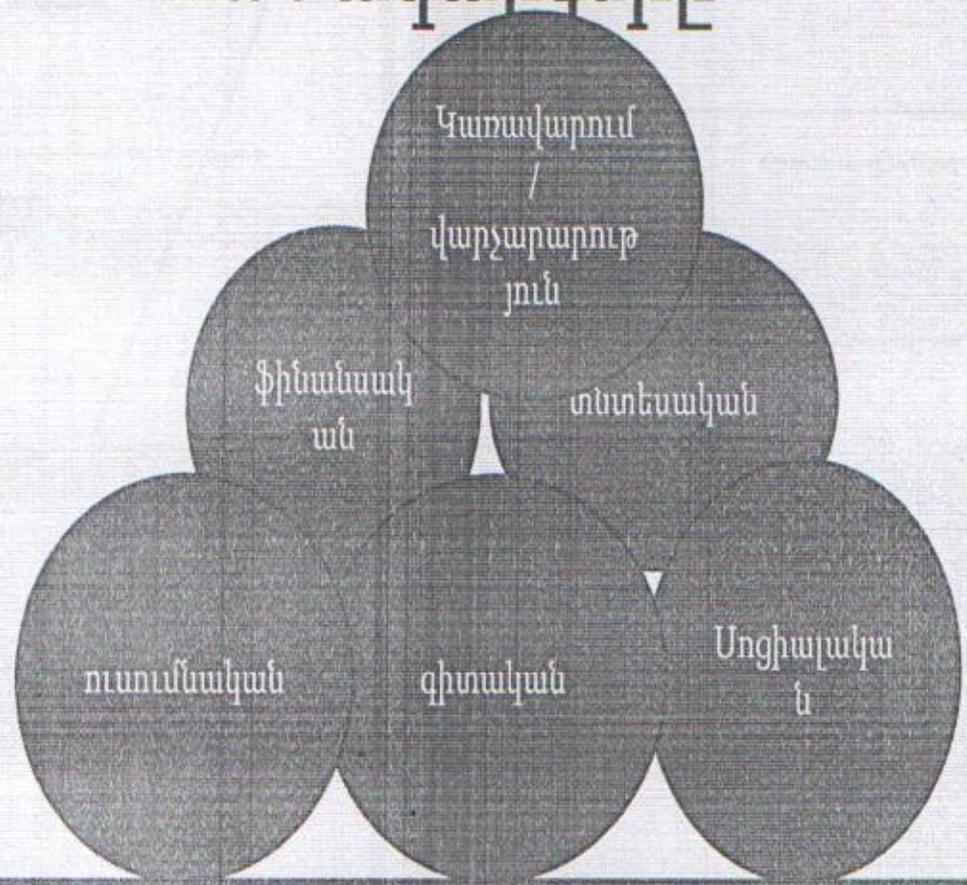
5.3. Համալսարանի որակի կառավարման համակարգի ներքին աուդիտի անցկացման կարգ,

5.4. Համալսարանի որակի կառավարման համակարգի ներքին աուդիտի ծրագրեր,

- 5.5. Համալսարանի որակի կառավարման համակարգի ներքին աուդիտի արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվություն,
- 5.6. Համալսարանի որակի կառավարման համակարգի վիճակի վերաբերյալ հաշվետվություններ և վերլուծական նյութեր,
- 5.7. աշխատանքի տարեկան պլան,
- 5.8. Համալսարանի որակի կառավարման համակարգի նիստերի և խորհրդակցությունների արձանագրությունների մատյան,
- 5.10. կրթության որակի կառավարման հարցերով Համալսարանի անձնակազմի, ղեկավարության վերապատրաստման ծրագրեր:

Հավելված 2

ԷՈՒԻ կառավարման  
ռազմավարական  
համակարգերը



• ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ - ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՈՒՈՐՏ

